

A HTMT HÍREI

Interjú: Krausz Ferenc, az MTA külső tagja

A 2023-as fizikai Nobel-díjat megosztva ítélték oda Krausz Ferencnek, Pierre Agostininek és Anne L’Huillier-nek „kísérleti módszereikért, melyek az anyagban jelen levő elektronok dinamikájának vizsgálatában alkalmazható attoszekundumos fényimpulzusokat generálnak”. [...] Nem sokkal a hír bejelentése után interjút adott az mta.hu-nak a Nobel-díjas fizikus. Krausz Ferencet kérdeztük a díjhoz vezető kutatásokról, felajánlásáról az ukrajnai háború károsultjai számára, a rák, a cukorbetegség és más egészségügyi problémák korai felismeréséről, valamint arról, hogy miért válassza egy fiatal kutató éppen az attoszekundumos fizika területét. [...] A Science4People alapítvány [...] tanárokat támogat, akik rászoruló menekült vagy helyi gyerekeket tanítanak – mind ukránokat, mind magyarokat, mind ukrán, mind pedig magyar nyelvű iskolákban. Nagy hangsúlyt fektetünk rá, hogy mindez ne úgy jelenjen meg, hogy kifejezetten csak a magyar kisebbséget támogatjuk, hanem általában mindazokat, akik a háború miatt erre rászorulnak...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Beszámoló a SZMAT 11. közgyűléséről

A SZMAT 2023. évi közgyűlését 2023. szeptember 30-án, szombaton tartotta jelenléti formában a Szomolányi várkastélyban (SZTA Kongresszusi Központja). A közgyűlésen Kocsis Károly, az MTK EB elnöke felszólalásában köszöntötte a SZTA-át fennállásának 70. évfordulója alkalmából. Ezt követte Morovics Miroslav Tibor, az SZTA alelnökének, a 3. Osztály elnökének előadása a Szlovák Tudományos Akadémiáról. [...] A közgyűlésen átadásra került a F fiatal kutatók a szlovákiai magyar tudományosságért díj. A díjat a SZMAT júniusi ülésén a három javasolt személy közül Sebők Szilárdnak ítélte oda. [...] A beszámolót követően Morovics Miroslav Tibor az SZTA Ludovít Štúr emlékérmét adta át Mészáros Andrásnak...” Forrás: SZMAT.sk: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Felhívás tudományos tanácskozáson való részvételre

A Vajdasági Magyar Tudományos Társaság értesíti tagságát és minden érdeklődőt, hogy a Társaság a Magyar Tudományos Akadémia védnöksége alatt Újvidéken november 18-án (szombaton) tudományos tanácskozás keretében emlékezik meg a magyar tudomány napjáról. A tanácskozásra Vajdaság Autonóm Tartomány Képviselőházának II. emeleti tanácstermében kerül sor. [...] Az idei tanácskozás kerettémája: A háborúk társadalmi és gazdasági hatásai...” Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Ülésezett a Tehetségsegítő Tanács

2023. szeptember 22-én online formában megtartotta soron következő ülését a Kárpátaljai Tehetségsegítő Tanács. [...] A tanács 54 tagja, köztük iskolaigazgatók, főiskolai tanárok, koordinátorok, tantárgyfelelősök, elkötelezetten folytatja munkáját a tehetséggondozás terén, teljes kárpátaljai lefedettséggel, hogy minél jobb és értékesebb lehetőségeket kínáljon a jövő tehetségei számára...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Megkezdődtek a nyelvtanfolyamok a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola idén is meghirdette alap, közép és haladó szintű angol, német, ukrán és magyar nyelvtanfolyamait. A főiskola Felnőttképzési Központja szervezésében megvalósuló 5 hónapos képzés foglalkozásait a főiskola szakképzett tanárai tartják jelenléti formában. Váradi Natália, a központ vezetője, az MTA külső köztestületének tagja elmondta, a nyelvtanfolyam résztvevőinek felkészültségét szintfelmérő tesztek alapján állapítják meg. A nyelvtanfolyamokra idén 175-en jelentkeztek...” Forrás: Tv21ungvar.tv: [teljes cikk >](#)

Videó: Lezajlott a Collegium Talentum ösztöndíjprogram 2023/2024-es tanévének felvételi vizsgája

A Collegium Talentum tehetséggondozó program feladata a külhoni magyar értelmiségnevelés és – utánpótlás támogatása. [...] Kárpát-medencei szinten 126, Kárpátaljáról 10 jelentkező élt a lehetőséggel, és mérettette meg magát a 2023. október 5-én tartott online felvételi vizsgán. [...] A Felvételi Bizottság a szóbeli vizsga alkalmával rangsort állított fel és megtette javaslatát a Sapientia Hungariae Alapítvány kuratóriumának, melynek értelmében 5 személyt javasolnak ösztöndíjra. A végleges döntésről minden pályázó személyesen kap elektronikus értesítést három hét múlva, miután a Sapientia Hungariae Alapítvány kuratóriuma meghatározza az ösztöndíjasok listáját...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Az aradi vértanúkra emlékeztek Beregszászban

Megható megemlékezésre került sor Beregszászban a Pro Cultura Subcarpathica (PCS) civil szervezet, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) Beregszászi Alapszervezete, valamint a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola (II. RF KMF) szervezésében az aradi vértanúk emléknapján. A rendezvény a főiskola átriumában kezdődött, ahol az egybegyűltek először Vári Fábíán László Útban Törökország felé című költeményének megzenésített változatát hallhatták, melyet Ferku Szilveszter, a Filológia Tanszék laboránsa adott elő. [...] A miniszterhelyettes beszédének elhangzását követően a Rákóczi-főiskola Történelem és Társadalomtudományi Tanszékének diákjai léptek színpadra, akik szívszorító percekben idézték fel az 1849. október 6-i eseményeket...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Videó: Egyházzenei fesztivál és konferencia Zentán

Rudas Dánielnek, a budapesti Dohány utcai zsinagóga főkantorának az európai kortárs zsidó zenéről szóló előadásával a zentai kis zsinagógában megkezdődött a Confitebor tibi, Domine elnevezésű kortárs egyházzenei fesztivál és konferencia. Miklós Réka, egyházi zenész, egyetemi adjunktus, az MTA külső köztestületének tagja elmondta, [...] hogy a rendezvénysorozat alapja a Tiszamenti városban minden évben megrendezésre kerülő egyházzenei fesztivál, amit az idén először egy himnológiai konferenciával is kibővítenek, amelyen rangos hazai, magyarországi, ausztriai és szlovákiai egyházzeneészek illetve egyetemi hallgatók a különböző felekezetek egyházzenejéről szóló előadásait hallgathatják meg...” Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Beszélgetés: Orcsik Roland, az interdiszciplináris rendezvény egyik szervezőjével

Szeptember 23-án első alkalommal rendezték meg Óbecsén a Kontrapunkt – lakoma nevet viselő rendezvényt. A rendezvény főszervezője Berényi Emőke és Orcsik Roland volt. [...] Arról, hogy a problémákra sikerült-e közös eszmecserével reagálni, és alternatív megoldásokat felkínálni, Orcsik Roland óbecsei származású íróval, költővel, műfordítóval, a Szegedi Tudományegyetem adjunktusával beszélgettünk. [...] Berényi Emőkével közösen szerveztük, ő a Híd folyóirat jelenlegi főszerkesztője – kérdés, hogy ezután a rendezvény után meghosszabbítják-e a mandátumát. [...] A Vajdasági Magyar Szövetség nemrég betiltotta több könyv vajdasági társkiadását, köztük indirekt módon az én könyvemét is. Felhíborított, hogy leszámítva Radics Viktória és Bozóki Antal írását, a vajdasági magyar értelmiségnek erre semmiféle reakciója nem volt– szerintem ezt reflexió nélkül hagyni káros a közösségre nézve is. [...] A nemkívánatos elemek listája...” Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

Újabb kötete jelent meg Silling Istvánnak

Tartalmas alkotói éve van Silling István néprajzkutatónak, az MTA külső köztestületi tagjának. Miután megkapta az idei Kanizsai Írótabor vándorkulacsát, két új könyve is megjelent. [...] A Bácskai emlékezések szépirodalmi kötet 15 novellájában Silling István az egykori Bácska mára már elfeledett világát eleveníti fel. [...] Amikor a népviseletes könyvet befejeztem, várnom kellett két évet a megjelenésére, akkor kezdtem el gondolkodni azon, hogy talán a novellákkal is próbálkozhatnék...” Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Kötetbemutató: A nagy merénylő Csantavéren

Dudás Károly: A nagy merénylő című könyvét mutatták be péntek este Csantavéren. A 2019-ben megjelent regény Matuska Szilveszterről, a biatorbágyi rémként elhíresült terroristáról szól, aki Csantavéren született. A Vajdasági Magyar Jogász Egylet által kiadott könyvnek ez volt a vajdasági ősbemutatója, melyet a Bartók Béla Művelődési Egyesületben tartottak, ahol egyúttal Molnár Imre grafikus kiállítását is megnyitották...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Kötetbemutató: Magánbeszélgetés

A VM4K Csütörtök esték elnevezésű programsorozatának keretében bemutatták Antalovics Péter költő legújabb, Magánbeszélgetés című kötetét, amely a Forum Könyvkiadó gondozásában jelent meg. A költővel Lennert Móger Tímea beszélgetett a VM4K klubhelyiségében. [...] Antalovics Péter verseiről a verssorai beszélnek legszemléletesebben: gránitba öntött képek, gyönyörű metafizika, csendes sírás a falon túlról, csupasz vidék fölött a kétség gomolyog, és a ködös kavargásban átlátszóvá válnak az arcok...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Körmöci Dénes karikatúrái Horgoson

Körmöci Dénes horgosi karikaturista több nemzetközi karikatúrapályázat nyertese. Munkái a 70-es évektől jelentek meg vajdasági újságokban, de a budapesti Ludas Matyi satirikus hetilap is közölte rajzait. Munkássága alatt néhány ezer karikatúrát rajzolt. Ezekből válogatott első horgosi tárlatára, amelynek a Szelfi címet adta...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Az aradi vértanúkra emlékeztek Vajdaságban

Légy híve rendületlenül... címmel tartottak megemlékezést a nagybecskereki székesegyházban, amelyet immár 19. alkalommal az Emmanuel Kamarakórus szervezett. A közösség tagjai az aradi vértanúkra emlékeztek, és Lázár Vilmos honvédtábornok, aradi vértanú 2005-ben állított emléktáblájánál rótták le kegyeletüket. [...] Zentán az idén is az első felelős magyar kormány miniszterelnökének emléktáblájánál tisztelegtek a szabadságharc mártírhalált halt hősei előtt. [...] Az aradi vértanúkra emlékezve Zomborban a Magyar Polgári Kaszinó szervezésében kegyeletadó szentmisét mutattak be, majd koszorúztak a Szent Rókus temetőben. Schweidel József aradi vértanú mellszobránál is elhelyezték az emlékezés virágait. [...] Az aradi vértanúk évfordulóján, az október hatodikai központi megemlékezést idén is Eleméren tartották meg, ahol a Szent Ágoston templomban gyászmisét celebráltak. Az itt található kriptában nyugszik Kiss Ernő honvédtábornok. [...] Az aradi vértanúkra emlékeztek az óbecsei belvárosi temetőben is. [...] Rendhagyó történelemórán emlékeztek Szabadkán az aradi tizenhármakról a Kosztolányi Dezső Tehetséggondozó Gimnázium diákjai és történelemtanáruk, Szabó Hunor. [...] Koszorúzással és szentmisével emlékeztek meg Kishegyesen az aradi vértanúkról...” Forrás: Hetnap.rs: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#) [teljes cikk 4 >](#) [teljes cikk 5 >](#) [teljes cikk 6 >](#) [teljes cikk 7 >](#)

Kritika: A hiány kirakata és a megtévesztés vására: Vajdasági magyar felsőoktatási börze

Szeptember 13-án tartották meg a 7. Edu-Expót, vagyis a vajdasági magyar felsőoktatási börzét a Zentai Sportszarnokban a Magyar Nemzeti Tanács (MNT) támogatásával. A rendezvényt úgy harangozták be, hogy azon azokat a felsőoktatási intézményeket mutatják be, melyekben teljesen vagy részben magyar nyelvű oktatás folyik. [...] A beharangozó szerint a rendezvény célja az volt, hogy felhívják a figyelmet a magyar tannyelvű oktatási lehetőségekre Vajdaságban. [...] Az MNT-elnök nyilatkozata szerint Vajdaságban van 13 olyan felsőoktatási intézmény, ahol magyar nyelven folyik a felsőoktatás. Ez egy nagyon meglepő kijelentés annak, aki itt él. [...] Ezek szerint a VMSZ évek óta semmit nem tudott fejleszteni a vajdasági magyar felsőoktatási intézményrendszeren, [...] hiszen a három hazai intézmény már régóta megvan, az MTTK a legfiatalabb, 2006-ban hozták létre. [...] Bozóki Antal, az MTA külső köztestületi tagjának írása...” Forrás: Delhir.info: [teljes cikk >](#)

Videó: Fazekas Ferenc a Szabadkai Egyházmegye új püspöke

Ferenc pápa Fazekas Ferencet, a Szabadkai Egyházmegye kormányzóját püspökké nevezte ki – közölte a Szentszéki Sajtóiroda október 7-én délben. Fazekas Ferenc püspök az elhunyt Večerin Slavko püspököt követi a Szabadkai Egyházmegye élén. [...] Fazekas Ferenc 1958. szeptember 9-én született Óbecsén. 1984. június 29-én szentelték a Szabadkai Egyházmegye papjává az Avilai Szent Teréz-székesegyházban, Szabadkán...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Felhívás: Megjelentek az MNT pályázatai

Megjelentette felsőoktatási ösztöndíjpályázatát a Magyar Nemzeti Tanács. Azok jelentkezhetnek, akik első ízben iratkoztak be valamelyik szerbiai akkreditált felsőoktatási intézmény bármely évfolyamára és magyar nyelven végezték általános és/vagy középiskolai tanulmányaikat. [...] Mindkét pályázat beadási határideje október 20-a...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Az egyetem napját ünnepelte a Sapientia

Már hagyomány, hogy 2012 óta minden októberben első tanévnyitójának az évfordulóját ünnepli a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem. Idén a marosvásárhelyi kar aulája adott otthont az ünnepségnek. [...] Két és fél évtizeddel ezelőtt bőven akadtak kishitűek, akik kizárt dolognak tartották azt, hogy önálló magyar egyetemet lehessen alapítani. A Sapientia EMTE ma már négy városban, négy önálló karon mindegy 2200 hallgatóval kezdte el 2023–2024-es tanévet. Ma a négy városban 2200 egyetemi hallgató tanul 200 főállású, 200 társoktató szakmai irányítása mellett. Oktatói munkájukat szintén 200 egyetemi munkatárs segíti. [...] Szemlézett a megvalósításokból a Sapientia rektora, Tonk Márton, az MTA külső köztestületének tagja...” Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk >](#)

Könyvbemutatókkal kezdődött az idei Operanapok

Két könyvbemutatóval és Kolozsvár Magyar Gyermekkorúsanak rövid fellépésével vette kezdetét a Kolozsvári Magyar Opera és a Kolozsvári Operabarátok Köre által megszervezett harmadik Operanapok. Egyrészt bemutatták a Mi Operánk – 75 éves a Kolozsvári Állami Magyar Opera című albumot, amelyben visszatekintettek az intézmény létesítésétől eltelt 75 évre, továbbá felsorolták az összes bemutatót, amelyre az 1948-as létesítés óta sor került. Másrészt bemutatták a Tisztelet elődeinknek sorozat újabb kötetét, amelyben Laskay Adrienne zenei szakíró Kriza Ágnes szoprán, magánénekes pályáját rajzolta meg...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Miklósi Szabó István könyvbemutatója

Ez nem az életregényem, attól függetlenül, hogy az én életemből táplálkozik; ebben mindenki meg fogja találni a maga valóságát – hangoztatta Miklósi Szabó István sepsiszentgyörgyi író Holdanya unokája című regényének csütörtöki sepsiszentgyörgyi bemutatóján a Bod Péter Megyei Könyvtárban. [...] Király István a marosvásárhelyi Mentor Könyvek Kiadó vezetője bevezetőként az írásról faggatta Miklósi Szabó Istvánt. [...] Király szerint a szerző regénye olyan, mint egy hosszú snittekéből álló film, olyan képek jönnek elő, amelyeket az olvasó a klasszikus irodalomban nem kap meg, az egyik történet a másik előzménye, a diktatúráról egy gyermek szemével írt, cselekménye pedig három szálon fut...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Beszélgetés: Az oktatásból szinte teljesen hiányzik a színjátszás

Rendszerszinten kevés hangsúlyt fektet a hazai oktatás arra, hogy a színjátszás helyet kapjon a fiatal generációk mindennapjaiban, holott nagy szükség lenne rá: sok tekintetben hasznos lenne a gyerekek énképére, későbbi önbizalmára nézve is – mondta el a Krónika megkeresésére Frumen Gergő, a szatmárnémeti Harag György Társulat színművésze, aki immár kilenc éve irányít diákszínjátszókat a nagybányai Teleki Magyar Ház által szervezett alkotótáborokban. [...] „Közösen arra jutottunk, hogy a magány témája nagyon aktuális. A fiatalok, meg az egész társadalom szempontjából is, úgyhogy ebben mélyedtünk el” – fejtette ki Frumen Gergő...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Bustya János lelkész tanár, a sepsiszentgyörgyi Református Kollégium alapító igazgatója

A református gimnáziumokban végző gyermekek itthon maradási szándéka sokkal nagyobb, mint a nem refiben végzőké – tartja Bustya János lelkész tanár egy korábbi felmérésre hivatkozva. A sepsiszentgyörgyi Református Kollégium alapító igazgatójával „ős kori” projektírásról, a diákok köszönéséről és a pohár félig tele, félig üres állásáról is beszélgettünk. [...] Tíz évvel ezelőtt a pedagógiai intézet égisse alatt végeztünk egy kutatást Brassai László pszichológussal, az MTA külső köztestületének tagjával. A felmérés 800 főt érintett, fele refis, fele nem refis diák. A következtetések között a legfontosabb talán, hogy a refis gyerekek itthon maradási szándéka sokkal nagyobb, mint a nem refiben végzőké: a tény, hogy valaki a refibe jár, körülbelül megduplázza az itthon maradás esélyét...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Dénes Petra medvés dokumentumfilmje nyerte el a Filmgalopp fődíját

Dénes Petra Szomszédok című, 24 perces dokumentumfilmje nyerte el a 23. Filmtettfeszt Erdélyi Magyar Filmszemle fődíját és a közönségdíjat is. A sepsiszentgyörgyi származású Dénes Petra METU-n készített alkotása az online szavazás alapján a közönség kedvencének is bizonyult...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Balázs Imre József kapta a Romániai Írók Szövetsége kolozsvári fiókjának Dsida Jenő-díját

Balázs Imre József kolozsvári költőt, irodalomtörténészt, az MTA külső köztestületének tagját tüntette ki a Romániai Írók Szövetségének kolozsvári fiókja a Dsida Jenő-díjjal – közölte honlapján a Helikon irodalmi folyóirat. Balázs Imre József tavaly

megjelent, Éjszakák a Zenben című verseskötetért, valamint az általa (és Korpa Tamás által) szerkesztett Többes számban. Párbeszédben Hervay Gizellával című kötetért részesült az elismerésben...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Beszámoló: Nemzetközi Madách-konferencia

Madách évszázadai címmel szerveztek kétnapos nemzetközi tudományos konferenciát az alsósztrégovai Madách-kastélyban. Az október 4-én és 5-én megvalósuló tudományos konferencián összesen több mint kéttucatnyi színvonalas előadást hallhatott a közönség. A Madáchhoz kötődő előadásokat nyolc szekcióba osztották. [...] A konferenciával kapcsolatban Jarábik Gabriella, a Szlovák Nemzeti Múzeum – A Szlovákiai Magyar Kultúra Múzeumának igazgatója, a konferencia főszervezője a Felvidék.má-nak kifejtette: [...] Az előadók között találjuk az anyaországi és a lengyelországi előadók mellett a szlovákiai vezető egyetemek magyar ajkú tanárait, szakembereit. A Madách évszázadai nemzetközi tudományos konferencián elhangzott előadások hamarosan kötet formájában is megjelennek...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

A hitvalló egyház magyar mártírjairól második alkalommal tartottak konferenciát Komáromban

A Selye János Egyetem Református Teológiai Kar Történelmi Tudományok Tanszéke a XX. Századi Egyháztörténelmi Kutatóintézetrel közösen szervezte meg a Hitvalló egyház magyar mártírjai című konferenciát szerdán délelőtt Komáromban. A plenáris előadások előtt Somogyi Alfréd, a Református Teológiai Kar dékánja, az MTA köztestületének külső tagja köszöntve a hallgatóságot úgy fogalmazott, a mártírok legfőbb üzenete a ma élő felvidéki magyaroknak, hogy „tudnánk jobban, hitelesebben, gerincesebben is”. [...] A Petheő Attila levezető elnök felhívta a figyelmet arra, hogy a konferencián elhangzott előadásokat angol és magyar nyelven is megjelentetik várhatóan a tavasz folyamán. [...] A konferencia további részének levezető elnöke Tömösközi Ferenc volt, mindketten az MTA köztestületének külső tagjai...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Az Abel-díjas Lovász László akadémikus adott elő a Selye János Gimnázium diákjainak

Lovász László matematikus, a Magyar Tudományos Akadémia 2014 és 2020 közötti elnöke több mint 30 év után második alkalommal járt a komáromi Selye János Gimnáziumban, ahol a matematika-fizika szakos diákok részére tartott előadást a matematika szépségéről és hasznosságáról. [...] Lovász László, megköszönve a meghívást elmondta, nagy örömmel jött el a gimnáziumba, amelyhez családját szoros kötelékek kötik, hiszen édesapja és édesanyja itt találkoztak és mindketten itt is érettségiztek 1938-ban, illetve 1941-ben. [...] A matematikáról szóló előadásában a tudomány rejtélyeiről mesélt érdekességeket, annak hasznosságáról, hatékonyságáról...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Előadás: Beneš hivatalnokai tisztán szlovák Komáromról álmodoztak

Angyal Béla néprajzkutató, hely- és politikatörténelmi szakíró a Duna Menti Múzeum Baráti Köre szervezésében tartott előadást a kitelepítések, lakosságcsere és reszlovakizáció Komáromi járásra gyakorolt hatásairól. [...] A történész felhívta a figyelmet, hogy a téma ma már szerencsére szabadon kutatható, hiszen a cseh levéltárakban 70 év után a titkosított dokumentumokat is elérhetővé tették. Így például hozzáférhetővé vált Edvard Beneš csehszlovák elnök több száz dobozból álló irathagyatéka is...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Soós Kinga, a csilizradványi Kóczán Mór Alapiskola tanárával az integrált módszerről

Az alapiskolákban évről évre nő a tanulási, vagy más specifikus zavarral küszködő gyerekek száma. Egyre több, kifejezetten ilyen célból létrehozott oktatási intézmény nyitja meg kapuit, a szülők azonban továbbra is a hagyományos alapiskolákat részesítik előnyben. Itt a gyerekeket nem különítik el a társaiktól, lényegében ugyanazt az oktatást kapják, némi változtatásokkal. A csilizradványi Kóczán Mór Alapiskolában is ezt a módszert választották, ahol az integrált gyerekekkel foglalkozó Soós Kingával beszélgettünk. [...] Soós Kingától megtudtuk, a pedagógusok a tanév kezdete előtt IVC programot dolgoznak ki, amelyben az ilyen gyerekek speciális oktatásának részleteit írják le...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Sós Beáta, látványtervező

Az új évad első bemutatójaként Bertolt Brecht és Kurt Weill Koldusopera című zenés játékát tűzi műsorára a Jókai Színház. Sebestyén Ába, az előadás rendezője alkotócsapatát is magával hozta Erdélyből Komáromba. Sós Beáta díszlettervező évek óta az állandó munkatársa. [...] Itt a mesterséges intelligencia, két másodperc alatt megfesti a szép képeket. [...] Bea maga is használja az

AI-t. [...] a Koldusoperára készülve azonban feltette a nagy kérdést a ChatGPT-nek: szerinte milyennek kellene lennie az előadás díszletének. Főleg azért, hogy tesztelje, lecserélhető-e mint színházi látványtervező...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Podcast: Somogyi Alfréd, a Református Teológiai Kar dékánja

A Pátria rádióban október 8-án, vasárnap elhangzott műsorában 17:05-től kezdődően, Somogyi Alfréd dékán, az MTA külső köztestületének tagjával beszélgetünk. [...] Szeptember 24-én tartotta meg a Református Teológiai Kar a 2022/23-as akadémiai évének zárását. A Református Teológiai Karnak jelenleg 55 hallgatója van, az elmúlt akadémiai évet 65 hallgatóval fejezték be. A missziológia, diakónia és szociális gondoskodás alapképzésen négyen végeztek, ugyanezen szak mesterfokozatán öten. A kar vezetése számára a legnagyobb kihívást a hallgatók alacsony létszáma adja...” Forrás: Rtv.s.k: [teljes cikk >](#)

Megkezdődtek az 54. Szenczi Molnár Albert Napok

A Csemadok országos rendezvénysorozattal emlékezik meg Szenc híres szülöttéről, Szenczi Molnár Albertről, az idei évben már ötvennegyedik alkalommal. A Napok megnyitó rendezvényét október 6-án tartották meg a tudós, nyelvész, zsoldárfordító köztéri szobránál Szencen. [...] A tudós szobrának megkoszorúzása után a rendezvény a kultúrházban folytatódott, ahol két kiállítás nyílt meg, melyekkel a Csemadok ismét összekötött két szórványvidéket: a Zoboralját és a Szenci járást. [...] Simek Viktor Zoboralja kincsei és Jašček Erzsébet Tegyük szebbé a világot címmel állít ki október végéig. A kiállításokat Tóth Katalin tanár, Simek Viktor tanítványa és Farkas Andrea kurátor, festőművész nyitották meg...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)